Bijlage 3.

<u>Uitwerking inbreng per evenement en de daarop gebaseerde nieuwe toetsing van evenementen aan criteria en / of nieuwe belangenafweging</u>

<u>Uitwerking inbreng t.a.v. doeltreffendheid en praktijkeffecten van plaatsing van bepaalde evenementen op de lijst</u>

Bij de vraag op welke punten de lijst zou moeten worden ingeperkt worden in de consultatie uitsluitend genoemd de vriendschappelijke interlands, de Champions- en de UEFA Cup (Europa League), het nationale voetbal, de TT-assen, de EK's en WK's hockey, volleybal en atletiek en de vier Grandslams van tennis.

Geen van de belanghebbende partijen heeft zich negatief uitgesproken over de doeltreffendheid en de effecten in de praktijk van plaatsing op de lijst van de vier grootste evenementen, te weten, de Olympische Spelen/Paralympics en de EK's en WK's voetbal. Iedereen is het er ook over eens dat de Elfstedentocht, gezien de hoge kijkcijfers in het verleden en de culturele betekenis, een plaats op de lijst verdient. Daarnaast geven de onderdelen met betrekking tot het prinsengrachtconcert, het Eurovisiesongfestival en de samenvattingen van Pinkpop geen discussie.

Hieronder volgt een opsomming van de betwiste evenementen. Er volgt, na een korte herhaling van de huidige regeling, een samenvatting van de genoemde bezwaren. Vervolgens worden de resultaten beschreven van -indien dat noodzakelijk bleek- een nieuwe toetsing aan de criteria en een nieuwe belangenafweging. Bij deze belangenafweging is de inbreng van de betrokken belanghebbenden in acht genomen. Daarnaast is in de belangenafweging ook rekening gehouden met toegenomen moderne distributiemethoden, het totale media-aanbod en nieuwe verdienmodellen. Ook is bij de belangenafweging gekeken naar lijsten van andere landen. De toetsing en de belangenafweging hebben in sommige gevallen geleid tot een wijzigingsvoorstel van de huidige evenementenlijst.

1. De interlands van het Nederlands elftal, de Champions League en de UEFA-cup (Europa League) en nationaal voetbal

<u>Huidige bepaling in de evenementenlijst</u>

Momenteel geldt dat middels rechtstreekse en volledige verslaggeving (de a-categorie) dienen te worden uitgezonden op een open programmakanaal:
- alle interlands van het Nederlandse elftal,
- alle wedstrijden van Nederlandse clubs en de finales ongeacht deelname van Nederlandse clubs van de Champions- en de UEFA-cup en
- de halve en hele finale van de nationale bekerwedstrijden

Via gedeeltelijke uitgestelde verslaggeving (c-categorie) moeten worden uitgezonden op een open programmakanaal:
- de kwartfinales van de nationale bekerwedstrijden met een minimum verslaggevingsduur van 15 minuten.
- Alle wedstrijden van de hoogste divisie van het nationaal betaald voetbal met een minimum verslaggevingsduur van onderlinge wedstrijden tussen Ajax, PSV en Feyenoord van 20 minuten per wedstrijd en van de overige wedstrijden 10 minuten per wedstrijd.

<u>Inbreng belanghebbenden</u>

Vriendschappelijke Interlands

De voetbalcluborganisaties en een aanbieder van een betaaltelevisiekanaal hebben aangegeven dat uitsluitend de officiële interlands van het Nederlands elftal van aanzienlijk belang voor Nederland zijn. Volgens hen is de wetgever dit met hen eens, omdat in de memorie van toelichting van de wet van 8 juni 2000 tot wijziging van de Mediawet en de Tabakswet (implementatie wijziging richtlijn "Televisie zonder grenzen", Stb. 252) uitsluitend wordt gerefereerd aan *bepaalde* wedstrijden van het Nederlandse elftal. De vriendschappelijke interlands van het Nederlands elftal zouden daarom van de lijst moeten worden verwijderd.

Hierbij speelt mede de in het verslag reeds genoemde onevenredige nadelige concurrentiepositie voor de Nederlandse voetbalclubs een rol.
Een aanbieder van een televisiekanaal evenals een commerciële omroeporganisatie hebben daarop in overweging gegeven de vriendschappelijke interlands niet van de lijst te verwijderen, maar in onderdeel c. (gedeeltelijk uitgestelde verslaggeving) op te nemen.

Champions League en UEFA Cup (Europa League)

De voetbalcluborganisaties hebben aangegeven dat de UEFA Cup met ingang van het seizoen 2009/2010 van naam is gewijzigd in "Europa League". Daarnaast is ook de opzet en structuur van deze competitie volledig gewijzigd. De nieuwe opzet en structuur van de Europa League is te vergelijken met de opzet en structuur die al enige seizoenen wordt gehanteerd met betrekking tot de Champions League.
Verschillende aanbieders van betaaltelevisiekanalen hebben voorgesteld uitsluitend de finales van de Champions League en de Europa League op de lijst te plaatsen. De wedstrijden voorafgaand aan deze finales zouden niet van algemeen belang voor de Nederlandse samenleving zijn. Uitsluitend plaatsing van de finales zou derhalve bijdragen aan het doel van de lijst. Dit zou met name gelden voor de Europa League. Sommige aanbieders hebben zelfs gesteld dat de Europa League in zijn geheel niet van aanzienlijk belang voor Nederland zou zijn en daarom van de lijst zou moeten worden verwijderd. Dit omdat de animo voor wedstrijden in de Europa League (ook met Nederlandse deelname) niet erg hoog is. Zo zijn de wedstrijden van de Europa League bijvoorbeeld nooit uitverkocht. Ook is de Europa League volgens deze aanbieders niet voor Nederland *als geheel* belangrijk, maar uitsluitend voor die personen die dit evenement specifiek volgen.
Een grote distributeur tot slot vindt het logischer indien al het Europese clubvoetbal verplaatst wordt naar de c-categorie, 'Gedeeltelijke uitgestelde verslaggeving', van de lijst. Dit omdat het onderscheid tussen de nationale competitie en Europees competitievoetbal niet valt te rechtvaardigen.

Nationaal voetbal

Een aanbieder van een betaaltelevisiekanaal en een sportorganisatie hebben aangegeven nationaal voetbal niet van algemeen belang voor de Nederlandse samenleving te vinden en daarom geheel van de lijst te willen schrappen. Indien dit niet mogelijk is pleiten zij er in ieder geval voor de halve finales van de bekerwedstrijden uit onderdeel a. van de lijst te verwijderen. Naar hun mening zouden deze wedstrijden niet van aanzienlijk belang voor Nederland zijn. Dit geldt tevens voor de kwartfinales die in onderdeel c. (gedeeltelijke uitgestelde verslaggeving) zijn geplaatst. De halve en kwartfinales zijn volgens hen nooit uitverkocht. Bovendien zijn zij uitsluitend van belang voor diegenen die gewoonlijk dit voetbalevenement (op televisie) volgen en niet voor Nederland als geheel.

Voetbalorganisaties hebben aangegeven geen behoefte te hebben aan de gedetailleerde regels ten aanzien van de minimumduur voor wedstrijdsamenvattingen. Zij zijn van mening dat de minimumduur zoals opgenomen in de huidige regeling niet aansluit bij de praktijk. Het is naar hun idee eerder regel dan uitzondering dat een samenvatting van een afzonderlijke wedstrijd uit de eredivisie korter duurt dan de in het Mediabesluit opgenomen minimumduur van 10 minuten. Ook een betaaltelevisiekanaal voor sport heeft kritiek op de minimumduur omdat deze naar hun inzicht in de praktijk nooit daadwerkelijk wordt gehaald.

De voetbalorganisaties hebben voorgesteld om het onderscheid in minimumduur per wedstrijd tussen Ajax, Feyenoord, PSV en tussen andere clubs op te heffen.

Wat betreft de aanvangstijden doen de voetbalorganisaties tot slot het verzoek de dag van uitzending te verschuiven naar uiterlijk de laatste dag van de desbetreffende speelronde, waarbij er geen eisen worden gesteld ten aanzien van de aanvangstijd.

Afweging m.b.t. inbreng van de belanghebbenden

Naar aanleiding van wat de belanghebbenden hebben aangevoerd ben ik voornemens de 'UEFA Cup' te vervangen door de 'Europa League'.

De vriendschappelijke interlands, de wedstrijden met Nederlandse deelname van de Champions en UEFA Cup (Europa League), de Nationale Beker- en de Eredivisiewedstrijden dragen allen bij aan de versterking van de maatschappelijke betekenis van voetbal in het algemeen en van topvoetbal in het bijzonder. Ze zorgen voor aantrekkingskracht tot het beoefenen van voetbal. Daarnaast kan worden aangevoerd dat deze evenementen bijdragen aan integratie en sociale cohesie binnen de Nederlandse samenleving. De clubs die aan deze evenementen deelnemen bestaan uit topvoetbalspelers met verschillende nationaliteiten. De wedstrijden waaraan deze clubs deelnemen vormen een aansprekend voorbeeld voor de Nederlandse maatschappij dat nationaliteit geen rol speelt bij het samenwerken om een doel te bereiken. Naar mijn oordeel voldoen deze evenementen daarom aan het criterium 'van aanzienlijk belang voor Nederland' en horen zij allen een plek op de lijst te hebben binnen de categorieën en in de vorm waarin zij momenteel zijn geplaatst. Het voorstel om (een gedeelte van) deze evenementen van de lijst te schrappen of hun uitzendvorm in te perken zal ik daarom niet overnemen.

Het voorstel om bij de Eredivisiewedstrijden het onderscheid in minimumduur per wedstrijd tussen Ajax, Feyenoord, PSV en andere clubs op te heffen zal ik niet overnemen. Gemeten op impact, bereik, belang en financiële waarde ten opzichte van het geheel aan Nederlandse voetbalclubs, bestaat wel degelijk een onderscheid tussen Ajax, Feyenoord, PSV en de andere clubs. Ajax, Feyenoord en PSV zijn al sinds jaar en dag de belangrijkste kandidaten voor het winnen van de titel. Ook ligt de kijkdichtheid van samenvattingen van wedstrijden tussen Ajax, Feyenoord en PSV rond de 4 procentpunten hoger dan het gemiddelde.

Het voorstel om bij de Eredivisiewedstrijden de dag van uitzending te verschuiven naar uiterlijk de laatste dag van de desbetreffende speelronde, waarbij er geen eisen worden gesteld ten aanzien van een aanvangstijd zal ik niet overnemen. De overgrote meerderheid van het Nederlandse televisiepubliek hecht zeer aan *actualiteit* van de samenvattingen van wedstrijden van de Nederlandse competitie. Die zou worden aangetast indien de dag van uitzending zou worden verschoven naar uiterlijk de laatste dag van de desbetreffende speelronde. Verder geldt dat het Nederlandse televisiepubliek zich er in het algemeen van bewust is dat de verslaggeving van in een bepaalde ronde gespeelde wedstrijden geschiedt op vaste tijdstippen. Het publiek waardeert deze vaste tijden zeer en is niet gebaat bij versplintering van het televisieaanbod van samenvattingen van wedstrijden van de Nederlandse competitie.

2. Tennis

Huidige bepaling in evenementenlijst

Momenteel geldt dat middels rechtstreekse en volledige verslaggeving (de a-categorie) dienen te worden uitgezonden op een open programmakanaal:

- alle wedstrijden enkelspel van de Nederlandse deelnemers in de halve finales en
- de finale ongeacht Nederlandse deelname

Voor Wimbledon, Roland Garros de US Open en de Australian Open geldt dat uitgesteld en in samengevatte vorm (de c-categorie) met een minimum verslaggevingduur van 10 minuten dienen te worden uitgezonden:

- alle wedstrijden enkelspel van de Nederlandse deelnemers

Inbreng belanghebbenden

Een sportorganisatie en een betaalkanaal zijn van mening dat de Australian en de US Open van de lijst zouden moeten worden geschrapt. Deze toernooien zouden niet van algemeen belang voor Nederland zijn.

Enkele rechtenhouders en betaaltelevisiekanalen hebben bezwaren tegen de verplichting om de wedstrijden enkelspel in de halve finales van het Wimbledon en Roland Garros alleen integraal uit te zenden als er sprake is van Nederlandse deelname. Bij de verkoop van de uitzendrechten daarvoor is immers nog helemaal niet duidelijk of er sprake zal zijn van Nederlandse deelname. Hierdoor ontstaat onzekerheid over de waarde van deze uitzendrechten.

<u>Afweging m.b.t. inbreng van de belanghebbenden</u>

Het voorstel om de Australian en de US Open van de lijst te schrappen is niet overgenomen. Wimbledon, Roland Garros, de Australian Open en de US Open zijn de vier belangrijkste tennistoernooien ter wereld. Dit zijn dan ook zeer populaire evenementen. De wedstrijden met Nederlandse deelname van deze evenementen trekken traditioneel gezien de meeste belangstelling. Zij zorgen tevens voor een samenbindend element in de samenleving. Voor het grote publiek begint het bijzondere belang overigens met name als de Nederlanders ver in het evenement komen. De prestatie wordt dan immers unieker. Daaruit blijkt dat Nederland goed heeft gepresteerd waardoor Nederland internationaal wordt gepromoot.

Van alle vier de toernooien kan worden aangevoerd dat zij zorgen voor het behoud en de versterking van de maatschappelijke betekenis van tennis in het algemeen en van professioneel tennis in het bijzonder.

De finales van Wimbledon en Roland Garros kunnen gezien het historische belang van deze evenementen op zichzelf al van aanzienlijk belang worden geacht. Wimbledon en Roland Garros staan namelijk beiden bekend als de meest prestigieuze toernooien van de vier en trekken beiden ook de meeste toeschouwers. Het belang van een adequate toegang tot *verslaggeving* van deze finales weegt daarom zwaarder dan het belang van een adequate toegang tot alle overige wedstrijden van deze twee toernooien, dan wel alle wedstrijden van de overige twee toernooien. Daarom wordt het volgende voorgesteld:

Van Roland Garros en Wimbledon zal de verplichting tot rechtstreekse en volledige verslaggeving worden beperkt tot:
- uitsluitend de finales enkelspel van deze twee toernooien ongeacht Nederlandse deelname.
- De halve finales enkelspel van deze twee toernooien mét Nederlandse deelname zullen worden verplaatst naar categorie c. (uitgestelde en gedeeltelijke verslaggeving)

Onder de c-categorie kunnen immers wel uitsluitend die wedstrijden van de toernooien met Nederlandse deelnemers worden geplaatst, omdat uitzendrechten daarvan apart kunnen worden verkocht en op het moment van verkopen daarvan al wel bekend is of sprake is van Nederlandse deelname.

3. TT Assen

<u>Huidige bepaling in de evenementenlijst</u>

Momenteel geldt dat de TT Assen gedeeltelijk rechtstreeks (categorie b.) dient te worden uitgezonden op een open programmakanaal.

<u>Inbreng belanghebbenden</u>:

Een sportorganisatie en een aanbieder van een betaaltelevisiekanaal menen dat de TT Assen van de lijst zou moeten worden geschrapt, omdat dit evenement niet van aanzienlijk belang voor Nederland zou zijn.

Afweging n.a.v. inbreng belanghebbenden

Het voorstel om de TT Assen van de lijst te schrappen is niet overgenomen. Dit evenement kan wel degelijk als van aanzienlijk belang voor de Nederlandse samenleving worden geacht.

De TT Assen is het grootste ééndaagse jaarlijkse sportevenement dat in Nederland plaatsvindt. Ieder jaar wordt dit evenement bijgewoond door zo'n 100 000 mensen. Het is het Nederlandse onderdeel van een wereldcyclus van grand-prixwedstrijden. Het evenement is populair en promoot Nederland internationaal. Hierdoor kan het als van algemeen belang beschouwd worden.

De eerste TT Assen werd al gereden in 1925. Daarna is de TT Assen een jaarlijkse traditie geworden die altijd op de laatste zaterdag in juni wordt gehouden en dat is uniek in de wereld, want de ander grand prix's worden allen op zondag gehouden. Deze traditie hoort bij de Nederlandse cultuur en kan daarom van cultureel belang voor Nederland worden geacht.

4. Atletiek, Volleybal en Hockey

Huidige bepaling

Momenteel geldt dat in uitgestelde samengevatte vorm dienen te worden uitgezonden:
de wedstrijden van het Nederlandse team van de EK's en WK's Volleybal en Hockey en voor de EK's en WK's atletiek (outdoor).

Inbreng belanghebbenden

Een sportorganisatie en een aanbieder van een betaaltelevisiekanaal menen dat deze EK's en WK's niet van aanzienlijk belang voor Nederland zijn en derhalve van de lijst zouden moeten worden geschrapt.

Andere sportorganisaties hebben gewezen op de toegenomen populariteit van zwemmen en derhalve voorgesteld ook de EK's en WK's zwemmen op de lijst te plaatsen. Liever nog zouden zij een meer open norm willen hanteren, op basis waarvan meer periodiek ook andere sporten of evenementen op de verschillende onderdelen van de lijst kunnen worden geplaatst, dit mede in het belang van het Olympisch Plan 2028.

Ook de publieke omroep zou deze onderdelen liever vervangen door een meer algemene clausule, bijvoorbeeld door:
'EK's en WK's die in Nederland worden gehouden en EK's en WK's in een tak van sport waarin Nederland in de acht jaar voorafgaand aan het desbetreffende evenement een Olympische medaille heeft gewonnen of een plaats in de finale heeft bereikt'.

Belangenafweging m.b.t. inbreng belanghebbenden

Algemeen belang

In het verleden heeft Nederland buitengewoon goed gepresteerd bij de EK's en WK's volleybal en atletiek, waardoor deelname aan deze evenementen niet alleen voor een groot samenbindend element in de samenleving zorgde, maar ook voor promotie van Nederland in het buitenland. Tegenwoordig is het prestatieniveau van Nederland in deze sporten lager geworden. De promotie voor Nederland is daardoor weg gevallen en het samenbindend element voor de samenleving verminderd. Ook is de populariteit van deze EK's en WK's afgenomen.

Zoals hiervoor al overwogen worden EK's en WK's waarbij Nederland buitengewoon goed presteert en die een zekere mate van populariteit genieten als van aanzienlijk belang voor Nederland beschouwd. De open norm die de Publieke Omroep heeft voorgesteld kan ik niet overnemen. Dit omdat deze voor teveel uitvoeringslasten voor het CvdM zou zorgen en

bovendien het doel van de lijst voorbij gaat. Zo sluit deze norm niet uit dat een EK of WK van een sport waarvoor relatief erg weinig belangstelling bestaat, maar waarin Nederland wel erg goed presteert dient te worden uitgezonden op een open net.

Ik stel daarom voor om concreet te kijken naar in welke sporten Nederland zeer uitmuntend heeft gepresteerd in de afgelopen 8 jaar en waarvoor veel belangstelling bestaat. Als uitgangspunt neem ik hierbij het twee keer achtereen winnen van een gouden medaille tijdens de Olympische Spelen. Dit is het geval voor hockey, zwemmen en wielrennen. Op basis daarvan stel ik voor om de EK's en WK's atletiek en volleybal te vervangen door de EK's en WK's zwemmen. Het WK wielrennen staat al op de lijst onder categorie b. (integraal en gedeeltelijk uitzenden). Ik stel voor wielrennen in de huidige vorm op de lijst te laten staan.

Ik stel verder voor om vanaf de inwerkingtreding van de aangepaste evenementenlijst iedere 8 jaar een evaluatie te houden van de EK's en WK's op de lijst. Op deze wijze zal om de 8 jaar kunnen worden bezien welke EK's en WK's een plek op de lijst behoren te krijgen.

5. Cultuur

Huidige bepaling

Voor wat betreft cultuur geldt dat momenteel het prinsengrachtconcert en het Eurovisiesongfestival rechtstreeks en integraal (a-categorie) dienen te worden uitgezonden en pinkpop middels uitgestelde en gedeeltelijke verslaggeving (c-categorie).

Inbreng belanghebbenden

De Nederlandse Publieke Omroep (NPO) stelt voor om Koninginnedag, Dodenherdenking en Bevrijdingsdag aan de lijst toe te voegen.

Afweging m.b.t. inbreng belanghebbenden

Het voorstel om Koninginnedag, Dodenherdenking en Bevrijdingsdag aan de lijst toe te voegen wordt niet overgenomen. Het dient bij plaatsing op de lijst te gaan om een evenement dat van tevoren wordt georganiseerd door een organisator die de (juridische) mogelijkheid heeft om de *rechten* voor dat evenement te verkopen. Indien er geen sprake is van een rechthebbende die de uitzendrechten van een evenement kan verkopen, zoals het geval is bij Koninginnedag, Dodenherdenking en Bevrijdingsdag, dan heeft een ieder, dus ook een open net, de mogelijkheid om opnamen van het betreffende evenement te maken en deze uit te zenden. Het plaatsen van dat evenement op de lijst is dan overbodig.